

Του **ΘΑΝΟΥ ΜΠΡΙΑΤΗ**
th.moriatis@realnews.gr

Στις 12 Φεβρουαρίου συμπληρώνονται πέντε χρόνια από τότε που τέθηκε σε ισχύ η Συμφωνία των Πρεσπών. Την ημερομηνία αυτή, όμως, λίγουν και οι πενταετείς μεταβατικές περίοδοι που προέβλεπε η συμφωνία για τη μετατροπή των παλαιότερων εγγράφων και των συμβόλων (άρθρο 1, παράγραφος 10). Πέντε χρόνια είναι πολύς χρόνος, φαίνεται όμως ότι τα Σκόπια το «ξέχασαν». Η Αθήνα, πάντως, είναι κατηγορηματική ως προς το ότι δεν πρόκειται να δοθεί καμία παράταση.

Ο πρώην πρωθυπουργός,
Ντίμιταρ Κοβατσέφσκι

στέρψη, αν αυτό κριθεί απαραίτητο για να αντιμετωπιστούν διαδικαστικά προβλήματα. Το κατηγορηματικό αυτό μήνυμα της Αθήνας κρίθηκε επιβεβλημένο, καθώς στη γειτονική χώρα έχουν ανάψει η συζήτηση και η πολιτική αντιπαράθεση γύρω από το θέμα αυτό.

Με βάση τα έως τώρα δεδομένα, το ποσοστό των πολιτών της Βόρειας Μακεδονίας που έχει προχωρήσει στις απαραίτητες αυτές ενέργειες παραμένει μικρό. Οι Αρχές επικαλούνται έλλειψη υλικοτεχνικών υποδομών και καθυστερήσεις ως προς την έκδοση νέων εγγράφων και δηλώνουν ότι αδυνατούν να ανταποκριθούν στα μαζικά αιτήματα των πολιτών για αντικατάσταση των εγγράφων τους. Η καθυστέρηση οφείλεται κυρίως στην κρατική ολιγωρία, αφού η Βόρεια Μακεδονία άρχισε να εκδίδει νέα προσωπικά έγγραφα για τους πολίτες της χώρας (ταυτότητες, διαβατήρια, διπλώματα οδήγησης) μόλις τον Ιούλιο του 2021. Πάνω από το 50% του πληθυσμού της γείτονος εξακολουθεί να κατέχει τα παλαιά προσωπικά έγγραφα.

Το θέμα αυτό έχει γίνει αντικείμενο πολιτικής αντιπαράθεσης κυρίως ανάμεσα στους Αλβανούς και τους σλαβόφωνους στη γειτονική χώρα. Ετσι, ενώ ο Πρόεδρος της Βόρειας Μακεδονίας **Στέβο Πενταρόφσκι** πρότεινε την παράταση της προθεσμίας γι' αυτή τη διαδικασία μέχρι τον Σεπτέμβριο ή τον

Η Συμφωνία των Πρεσπών χρησιμοποιείται στα Σκόπια κυρίως για ψηφοθηρία. Σύμφωνα με πρόσφατες πληροφορίες και αναλύσεις, φαίνεται ότι το εθνικιστικό κόμμα VMRO-DPMNE προηγείται αισθητά στις δημοσκοπήσεις για τις επερχόμενες εκλογές στη Βόρεια Μακεδονία, με διαφορά περίπου 15 ποσοστιαίων μονάδων από τους αντιπάλους του. Το VMRO-DPMNE έχει ιστορικά αντιπαχθεί με σθένος στη Συμφωνία των Πρεσπών και η πιθανή επικράτησή του στις εκλογές μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τις μελλοντικές πολιτικές της χώρας σχετικά με αυτή τη συμφωνία.

Οι εκλογές

Οι βουλευτικές εκλογές έχουν οριστεί για τις 8 Μαΐου και θα συμπέσουν με τον δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών, στην περίπτωση που κανείς από τους υποψηφίους για τον προεδρικό θώκο δεν συγκεντρώσει ποσοστό άνω του 50% στον πρώτο γύρο, που θα διεξαχθεί στις 24 Απριλίου 2024.

Τα Σκόπια «ξέχασαν» τη Συμφωνία των Πρεσπών

Ποιους όρους δεν έχει εκπληρώσει η γειτονική χώρα, ενώ στις 12 Φεβρουαρίου λήγει η σχετική προθεσμία

Η Συμφωνία των Πρεσπών προβλέπει πως μέσα σε αυτό το διάστημα η γειτονική χώρα θα έπρεπε να είχε αλλάξει το όνομα σε όλα τα έγγραφα (διαβατήρια, ταυτότητες, άδειες οδήγησης, πινακίδες αυτοκινήτων) που είχαν εκδοθεί από τις Αρχές προτού η συμφωνία τεθεί σε ισχύ. Αυτό δεν έχει ακόμα συμβεί, ενώ ταυτόχρονα εξακολουθεί να χωλαίνει η εφαρμογή και άλλων προβλέψεων της Συμφωνίας των Πρεσπών. Διπλωματικές πηγές σημειώνουν πως, πέρα από τις ανακολουθίες στην αλλαγή του ονόματος της χώρας, οι ιστοσελίδες των κρατικών θεσμών εξακολουθούν να μην αντικατοπτρίζουν τις αλλαγές, σε κάποια υπουργεία έχει διατηρηθεί η παλαιά σήμανση, ενώ οι πινακίδες που επισημαίνουν την ελληνική καταγωγή των αρχαίων Μακεδόνων εξακολουθούν να μην έχουν αναρτηθεί στα μνημεία.

Οι ίδιες πηγές ξεκαθάριζαν την Πέμπτη στην Αθήνα ότι η ελληνική κυβέρνηση δεν πρόκειται να αποδεχθεί καμία παράταση σε ό,τι αφορά την υλοποίηση της συμφωνίας από τα Σκόπια, με εξαίρεση μια μικρή αλλά άτυπη καθυ-

Ο υπουργός Εξωτερικών,
Μπουγιάρ Οσμάνι

Οκτώβριο, και ο (πρώην πλέον) πρωθυπουργός **Ντίμιταρ Κοβατσέφσκι** εμφανίστηκε θετικός απέναντι σε αυτή την πρόταση, ο αλβανικός καταγωγής υπουργός Εξωτερικών **Μπουγιάρ Οσμάνι** απέκλεισε το ενδεχόμενο να δοθεί παράταση. «Είναι προφανές ότι η Συμφωνία των Πρεσπών είναι μια διεθνής συμφωνία που έχει επικυρωθεί από τα Κοινοβούλια και των δύο χωρών και είναι σαφές ότι αυτό δεν μπορεί να αναποδοκιμαστεί στην απόφαση μιας κυβέρνησης, αλλά και των δύο χωρών, και αυτή την περίοδο δεν υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες για κάτι τέτοιο», ανέφερε ο Μπ. Οσμάνι, ο οποίος προσέθεσε ότι «μετά τις 13 Φεβρουαρίου, η ελληνική πλευρά θα πρέπει να ενημερώσει την Ε.Ε. ότι παύει να ισχύει η προθεσμία της ισχύος (για διαβατήρια στα οποία αναγράφεται το προηγούμενο όνομα της χώρας). Μετά από αυτό, όλες οι χώρες που θα λάβουν αυτή την ενημέρωση εκ μέρους της Ελλάδας θα αρχίσουν να την τηρούν».

Η αντιπολίτευση

Στη συζήτηση ενεπλάκη και η αντιπολίτευση. Το VMRO-DPMNE ζήτησε από το Συνταγματικό Δικαστήριο να προχωρήσει σε ερμηνεία ώστε τα διαβατήρια και οι άδειες οδήγησης όπου αναγράφεται το προηγούμενο όνομα της χώρας να συνεχίσουν να ισχύουν και μετά τη 12η Φεβρουαρίου.

Πριν από λίγες ημέρες, υπέβαλε την παραίτησή του από την πρωθυπουργία ο Ντ. Κοβατσέφσκι, ο οποίος τον Ιανουάριο του 2022 είχε αντικαταστήσει τον **Ζόραν Ζάεφ**. Σύμφωνα με την εκλογική νομοθεσία της Βόρειας Μακεδονίας, 100 ημέρες πριν από τις κάλπες σχηματίζεται υπηρεσιακή κυβέρνηση, που οδηγεί τη χώρα μέχρι τις βουλευτικές εκλογές. Για τη θέση του υπηρεσιακού πρωθυπουργού έχει προταθεί ο **Ταλάτ Τζαφέρι**, νυν πρόεδρος της Βουλής και υψηλόβαθμο στέλεχος του αλβανικού κόμματος DUI. Αν η πρόταση εγκριθεί, θα είναι η πρώτη φορά στην ιστορία της Βόρειας Μακεδονίας που η χώρα θα έχει Αλβανό πρωθυπουργό.

Παρά τα όσα γίνονται στη γειτονική χώρα, πάντως, η Ελλάδα δείχνει αποφασισμένη να υλοποιήσει πλήρως τις δικές της υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία. Διπλωματικές πηγές διαβεβαίωναν πως τα τρία πρωτόκολλα που εκκρεμούν θα έρθουν στη Βουλή εντός της θητείας του **Γιώργου Γεραπετρίτη** ως υπουργού Εξωτερικών.